

Handläggare
Malin Torberger
Telefon: 08-508 25 416

Till
Socialnämnden
2016-08-23

Förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Peter Svensson
Tf förvaltningschef

Marta Nannskog
Tf avdelningschef

Sammanfattning

Förslaget till nytt program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck innefattar en målstruktur med en övergripande vision samt fem långsiktiga mål med tillhörande delmål.

Programmets målgrupper är alla stockholmare (primärpreventivt arbete), våldsutsatta vuxna och barn samt personer som utövar våld.

Fokus i programmet är förebyggande arbete på olika nivåer, från tidiga insatser som bland annat baseras på ett normkritiskt förhållningssätt, till arbete som syftar till att redan förekommande våld ska upphöra. Våldsutsatta vuxna och barn ska få likställt stöd och skydd utifrån behov oavsett vart i staden de bor, exempelvis skyddat boende, samtalsstöd och möjlighet till skolundervisning för barn. Våldsutövare ska erbjudas likställt stöd oavsett var i staden de bor, vilket bland annat kan handla om motivationsarbete för att förändra sitt beteende och sluta utöva våld

I programmet framhålls vikten av samverkan inom staden och med externa aktörer, liksom att arbeta på flera arenor och olika nivåer parallellt.

Bakgrund

Socialnämnden fick i uppdrag i budget för 2015 att revidera stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer, då den förra programperioden sträckte sig till och med 2014. Arbetet har genomförts av ansvarig strateg vid socialförvaltningen i samråd med en referensgrupp. I referensgruppen har följande nämnder och verksamheter varit representerade:

- Två stadsdelsnämnder
- Arbetsmarknadsnämnden
- Äldrenämnden
- Idrottsnämnden
- Utbildningsnämnden
- Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Kansliet för mänskliga rättigheter
- Socialnämndens skyddade boenden

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 augusti 2016. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 augusti 2016.

Ärendet

Programmets syfte

Programmet syftar till att motverka att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck uppkommer och att det upptäcks om det likväl sker. Programmet syftar också till att stöd och skydd till våldsutsatta personer och barn som har upplevt våld, respektive insatser till våldsutövare för att de ska förändra sitt beteende, är samordnat, evidensbaserat och av hög kvalitet, samt likställt oavsett var i staden de bor.

Programmets innehåll och struktur

Programmet består huvudsakligen av en målstruktur med ett övergripande mål, eller vision, och fem långsiktiga mål. Vart och ett av de långsiktiga målen har ett eller flera tillhörande delmål. De långsiktiga målen är tänkta att omfatta en längre period än programperioden medan delmålen är prioriterade och i fokus under programperioden.

Programmet omfattar stadens alla nämnder och bolag. I fokus är att förebygga att våld i nära relationer och hedersvåld och förtryck uppkommer och/eller upprepas om det har skett. Det finns således

ett par grundläggande, bredare mål som riktar sig till alla nämnder och bolag, liksom mer djupgående som kräver mer kunskap och arbete, som riktar sig till verksamheter som arbetar nära barn, ungdomar och vuxna, exempelvis skolan och socialtjänsten.

I programmet finns också texter, kopplade till de olika målen, om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck mot vuxna och barn, normer kring maskulinitet och våldsutövande samt förebyggande arbete i olika former.

Programmets målsättningar

Programmets övergripande mål/vision lyder:

Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

De fem långsiktiga målen lyder:

1. Medarbetare i stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt.
2. Stockholmare och medarbetare i stadens verksamheter vet vart man ska vända sig om en vuxen våldsutsatt person vill ha stöd alternativt om ett barn upplever våld, eller om en person som utövar våld vill söka hjälp för att förändra sitt beteende.
3. Vuxna stockholmare som har utsatts för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett vart i staden de bor.
4. Barn i Stockholm som har upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett vart i staden de bor.
5. Stockholmare som utövar våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, erbjuds stöd för att sluta utöva våld, oavsett vart i staden de bor.

Målgrupper

Programmet har följande fyra målgrupper:

- 1. Alla stockholmare** – tidigt förebyggande arbete
- 2. Vuxna stockholmare som har utsatts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck** – stöd och skydd samt arbete för att förhindra fortsatt våldsutsatthet

- 3. Barn i Stockholm som har upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck** - stöd och skydd samt arbete för att förhindra fortsatt våldsutsatthet
- 4. Stockholmare som utövar våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck** – arbete för att personer ska upphöra med att utöva våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck

Programperiod

Programperioden föreslås vara 2017-2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att en helhetssyn är viktig i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Vuxna som utsätts för våld liksom barn som upplever våld ska få stöd och skydd. Personer som utövar våld ska motiveras till att ändra sitt beteende och sluta utöva våld. Arbetet behöver ske på flera nivåer och olika arenor samtidigt. Förvaltningen anser att programmet har en viktig funktion som en sammanhållande ram och struktur för detta arbete, samt för att tydliggöra olika nämnders och bolags roller.

En grundläggande förutsättning för att arbetet ska bli framgångsrikt är att kompetens om våldsförebyggande arbete, såväl tidigt förebyggande som sådant som sker i syfte att våldet inte ska upprepas eller bli grövre, finns hos medarbetare och chefer i staden. Det handlar om insatser för att ge barn och ungdomar en trygg tillvaro i och utanför skolan. Det handlar också om att den som har upplevt eller blivit direkt utsatt för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck ska få adekvat stöd och skydd av hög kvalitet, oavsett vart i staden personen bor. I arbete med personer som utövar våld handlar det om att kunna motivera dem till att söka stöd att förändra sitt beteende och sluta utöva våld.

En annan viktig förutsättning för framgångsrikt arbete är samverkan internt i staden och med externa aktörer exempelvis från det civila samhället.

Avslutningsvis menar förvaltningen att en utvärdering av programmet inom FoU bör övervägas, som ett bidrag till det fortsatta arbetet framåt.

Bilagor

1. Förslag till program mot våld i nära relationer 2017-2020